

Панченко В. В.,
кандидат юридичних наук,
асистент кафедри земельного та аграрного права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

**СИСТЕМА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ
«АГРАРНА ОСВІТА – АГРАРНА НАУКА – АГРАРНЕ
ВИРОБНИЦТВО» В УКРАЇНІ:
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ**

У ході тривалого процесу реформування Україна намагається створити конкурентоспроможне, експортно-орієнтоване сільське господарство відповідно до міжнародних стандартів безпечності та якості продукції.

Інноваційний розвиток аграрного сектора економіки забезпечить необхідні умови підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва шляхом створення нових високопродуктивних засобів виробництва для оновлення виробничого комплексу, селекції і насінництва, запровадження новітніх наукових розробок і втілення в життя сучасних високоефективних технологій вирощування, переробки і зберігання одержуваної сільськогосподарської продукції, що призведе до підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських товаровиробників і розвитку сільських територій, зростання експорту сільськогосподарської продукції.

Існує проблема впровадження вітчизняних наукових розробок в аграрному секторі, розповсюдження сучасних технологій виробництва і переробки сільськогосподарської продукції, методів і способів організації виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств. У результаті більшість розробок української аграрної науки значно відстає від аналогічних у розвинутих країнах світу, наукові дослідження мають незначне

фінансування з державного бюджету за майже повної відсутності фінансування з боку бізнесу.

Отже, система аграрної науки в Україні потребує вдосконалення, зокрема через низький рівень інтеграції теоретичних та прикладних досліджень, відсутність зворотного зв'язку між науковими дослідженнями, аграрною освітою, консультативними послугами та реальними потребами суб'єктів агробізнесу. Тому в процесі інтеграції України у світову економічну систему розвиток аграрного сектора економіки щодо підвищення якості та ефективності аграрної науки в умовах конкуренції можливий шляхом продуктивного реформування цієї галузі й оптимізації діяльності державних науково-дослідних установ, виходячи з потреб сільськогосподарських виробників та з метою забезпечення створення ними інновацій світового рівня.

Стан розвитку науково-технологічної та інноваційної сфери в Україні не раз ставав предметом розгляду. Так, Комітетом Верховної Ради з питань науки і освіти, Центром досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г. М. Доброва НАН України за участю інших наукових установ НАН України, а також центральних і місцевих органів державної влади на виконання Постанови Верховної Ради України «Про проведення парламентських слухань «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» від 21 жовтня 2010 р. була розроблена Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 рр. в умовах глобалізаційних викликів [1]. Нею передбачається інноваційний розвиток економіки шляхом формування законодавчої бази сучасної політики інноваційного розвитку економіки, формування конкурентоспроможного аграрного сектору, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, формування ринку інтелектуальної власності та структурної перебудови виробництва шляхом активного розвитку інноваційної інфраструктури, створення сприятливого функціонування технологічних та наукових парків, бізнес-інкубаторів,

інноваційних венчурних й інвестиційних фондів та фінансово-кредитних установ, територій пріоритетного розвитку та наукоградів тощо.

При цьому високий рівень сільськогосподарського виробничого потенціалу та сучасний стан економіки нашої країни потребує створення нової системи інноваційного розвитку аграрного сектору «аграрна освіта – аграрна наука – аграрне виробництво». Організаційно-правове забезпечення такої системи інноваційного розвитку в аграрному секторі можливо лише при взаємодії органів державної влади у вирішенні питань функціонування і розвитку аграрної освіти та науки, що відповідатиме соціально-економічним потребам суспільства, рівню розвитку сільськогосподарського виробництва задля підвищення продуктивності та ефективності виробничих ресурсів сільськогосподарських підприємств.

Враховуючи вищевикладене, можна стверджувати, що оптимізація державних науково-дослідних установ та закладів освіти з метою підвищення якості та ефективності їхньої роботи дозволить проводити актуальні для сільськогосподарських виробників дослідження, створювати інновації світового класу, а також розробляти нові навчальні плани, що враховуватимуть потреби сільськогосподарських виробників. А створення належної інфраструктури і розвитку мережі дорадницьких послуг надасть можливість поширення знань, інновацій та актуальної ділової інформації, пов'язаних із сільським господарством, задля створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції.

Список використаних джерел:

1. Про Рекомендації парламентських слухань на тему «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010 - 2020 роки в умовах

глобалізаційних викликів»: Постанова Верховної Ради України від 21.10.2010 № 2632-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 11. Ст. 72.

Петлюк Ю. С.,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри аграрного, земельного та
екологічного права ім. академіка В. З. Янчука
Національного університету біоресурсів і
природокористування України

СУЧАСНИЙ СТАН І НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ ВИМІР

Питання державної підтримки сільськогосподарського виробництва є пріоритетним напрямом аграрної політики в Україні. Один із основних акцентів у бюджетному проекті уряд зробив на підтримку фермерів та їхніх господарств. На всі їх потреби було виділено 1 млрд грн. Свого часу цю ідею обгрунтував і запровадив міністр аграрної політики та продовольства України Тарас Кутувий, наголошуючи на тому, що саме фермери, малі та середні агрокомпанії, повинні домінувати при одержанні державної підтримки. Але за умови, що фермер займатиметься саме цим видом діяльності.

Фермерське господарства є однією з ефективних форм господарювання на селі, важливим засобом вирішення продовольчих, економічних і соціальних проблем суспільства взагалі та сільських територій, зокрема. Проте, одноосібне ведення сільськогосподарського виробництва, за незначним винятком, не забезпечує високої його ефективності, тому виникає потреба об'єднати зусилля для продуктивної діяльності, тобто скооперуватися. Сільськогосподарське фермерське кооперування виконує досить важливу економічну функцію, об'єднуючи товаровиробників з метою

УДК 349.42(477)

ББК 67.9(4УКР)307

Відповідальний за випуск
кандидат юридичних наук *Кульчій І.М.*

*За зміст та якість матеріалів
відповідальність несуть автори публікацій*

**Пріоритетні напрями розвитку аграрного законодавства і права в
П 76 сучасних умовах : матеріали наук.-практичн. конф. (Харків,
20 квіт. 2018 р.) / за заг. ред. А. М. Статівки. – Харків : Юрайт, 2018. – 414 с.
ISBN 978-966-2740-97-4**

20 квітня 2018 року кафедрою земельного та аграрного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого разом з Національною академією правових наук України (відділення екологічного, господарського та аграрного права) проведена науково-практична конференція.

Збірник містить тези наукових доповідей учасників науково-практичної конференції.

Видання адресоване науковцям, фахівцям у галузі права, студентам юридичних вищих навчальних закладів та всім, хто цікавиться питаннями аграрного законодавства і аграрного права України.

ISBN 978-966-2740-97-4

УДК 349.42(477)

ББК67.9(4УКР)307

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2018
Національна академія правових
наук України, 2018
«Юрайт», оформлення, 2018